gemeente Krimpenerwaard

RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR Gemeenteraad
CC
DATUM 5 oktober 2021
ONDERWERP Septembercirculaire 2021

Beste heer, mevrouw,

Op 27 september jl. is de septembercirculaire 2021 verschenen. Deze circulaire informeert u in hoofdzaak over de gemeentefondsuitkeringen voor 2021 en verder, gebaseerd op de miljoennota 2022.

Zoals gemeld in de meicirculaire 2020 is het accres voor 2021 – net als voor het jaar 2020 - in overleg met de VNG en het IPO bevroren. De accrestranche 2021 wijzigt om die reden niet. In deze circulaire is een nieuwe accresraming opgenomen voor het jaar 2022 en verder, berekend conform de huidige normeringssystematiek.

In alle jaren zijn de hogere accressen volgens de circulaire het gevolg van hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe aangenomen.

Verder informeert deze circulaire over de ruimte onder het plafond van het Btw-compensatiefonds (BCF). De ontwikkeling van het BCF en het bijbehorende plafond leiden sinds 2015 tot een toe- of afname van de algemene uitkering. De ruimte onder het plafond is voor het jaar 2021 ten opzichte van de raming van de septembercirculaire 2020 licht gestegen.

Daarnaast bevat de circulaire informatie over de definitieve verdeling van de compensatie van de tekorten in de jeugdzorg die het kabinet voor 2022 extra beschikbaar stelt.

Tot slot is in deze circulaire verwerkt dat de oploop van de opschalingskorting ook voor het jaar 2022 is bevroren.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de belangrijkste onderwerpen uit de septembercirculaire 2021 en de financiële gevolgen van deze circulaire voor de gemeente Krimpenerwaard.
De belangrijkste onderwerpen zijn:

- Accres ontwikkeling
- Hoeveelheidsverschillen
- Btw compensatiefonds (BCF)
- Jeugdhulp
- Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen
- Corona steunpakket (5e tranche)

Onderstaande tabel laat de verschillen zien van deze circulaire ten opzichte van de meicirculaire 2021 voor onze gemeente.

Totaal x € 1.000	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Uitkering gemeentefonds in de meerjarenbegroting*	85.462	87.202	85.550	85.391	85.874
Septembercirculaire 2021*	86.534	89.665	87.225	86.959	87.549
Toename	1.072	2.463	1.675	1.568	1.675

*Inclusief BCF plafond, uitspraak arbitragecommissie jeugd en motie stelpost jeugd vanaf 2023

Ten opzichte van de meicirculaire 2021 is per saldo sprake van een voordeel voor alle gepresenteerde jaren.

Onderstaande tabel laat een uitsplitsing zien van de belangrijkste onderdelen van de bovenstaande mutaties voor de jaren 2021-2025:

Totaal x € 1.000	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Accresontwikkeling		1.633	1.624	1.532	1.834
Hoeveelheidsverschillen	401	157	67	58	-130
Opschalingskorting		736			
Plafond BTW compensatiefonds	91				
Jeugdhulp 2022 (mutatie uitspraak arbitrage lagere bijdrage)		-101			
Jeugdhulp 2021 incidenteel	129				
Corona steunpakket (5e tranche)	472	125			
Taakmutaties, Integratie- en decentralisatie uitkeringen	-8	-74	4	6	6
Integratie-uitkering sociaal domein	-13	-13	-20	-28	-35
(A) Verschil baten september 2021 tov mei 2021	1.072	2.463	1.675	1.568	1.675
Corona steunpakket (5e tranche)	-472	-125			
Jeugdhulp 2021 incidenteel	-129				
Taakmutaties, Integratie- en decentralisatie uitkeringen		-27	-27	-27	-27
Integratie-uitkering sociaal domein	13	13	20	28	35
(B) Lastenramingen	**-588**	**-139**	**-7**	**1**	**8**
(A-B) Mutatie begroting	484	2.324	1.668	1.569	1.683

De bovenstaande tabel is opgebouwd uit twee onderdelen. Onderdeel A is de berekening van de algemene uitkering voor de gemeente Krimpenerwaard. Onderdeel B gaat over de lasten die we als gemeente Krimpenerwaard zelf naar eigen inschatting ramen.

Ten opzichte van de meicirculaire 2021 is per saldo sprake van een voordeel. Een deel is vrij te besteden en een deel wordt ontvangen voor de compensatie van specifieke uitgaven, zoals bijvoorbeeld het corona steunpakket. Hieronder volgt een uitleg over de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de meicirculaire 2021.

Accresontwikkeling
De voeding van het gemeentefonds als gevolg van de methode ‘samen de trap op en samen de trap af’ wordt het accres genoemd. De accressen 2020 en 2021 zijn vastgeklikt op het niveau van de meicirculaire 2020. Dit om rust en stabiliteit te creëren tijdens de corona-pandemie. Er vindt geen afrekening plaats. In de septembercirculaire 2021 zijn de accressen vanaf 2022 weer bijgewerkt. Alle jaren vallen positief uit. In alle jaren zijn de hogere accressen volgens de circulaire het gevolg van hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe aangenomen. Ook in de jaren na 2022 is het accres opwaarts bijgesteld als gevolg van uitgaven in verband met klimaatmaatregelen, hogere zorguitgaven en de stijgende EU-afdrachten.

Hoeveelheidsverschillen
De basisgegevens van veel maatstaven zijn geactualiseerd. Denk aan huishoudens en uitkeringsontvangers. Daarnaast zijn de OZB-maatstaven opwaarts bijgesteld.

Opschalingskorting
Het kabinet heeft besloten de oploop van de opschalingskorting voor gemeenten ook in het jaar 2022 incidenteel te bevriezen. Dit leidt tot een verhoging van de algemene uitkering.

Plafond BTW compensatiefonds
De ruimte onder het plafond is voor het jaar 2021 ten opzichte van de raming van de septembercirculaire 2020 licht gestegen.

Jeugdhulp vanaf 2022
Daags na het verschijnen van de meicirculaire 2021 werd bekend dat het demissionaire kabinet naar aanleiding van een door de VNG aangespannen arbitragezaak in 2022 € 1,3 miljard extra uittrekt voor de Jeugdzorg. Dit geld gaat naar de gemeenten. Op basis van de toen bekende gegevens was het aandeel hierin voor Krimpenerwaard bedraagt ruim € 3,2 miljoen. Dit is opgenomen in de begroting 2022.

Op basis van deze circulaire is het bedrag geen € 3,2, maar €3,1 miljoen. Dit betekent nog een correctie van € 100.000 in 2022.

Om nu al meer zekerheid te krijgen ten aanzien van de meerjarig te begroten bedragen is door Krimpenerwaard samen met de andere Midden-Holland gemeenten een motie ingediend tijdens de algemene ledenvergadering van de VNG. In deze motie is voorgesteld dat gemeenten de bedragen op basis van de uitkomst van de arbitragecommissie, vooruitlopend op een nieuw regeerakkoord, structureel in hun begroting mogen opnemen. Deze motie is bijna unaniem aangenomen.

Mede naar aanleiding van de motie is tussen Rijk, IPO en VNG afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming voor de jaarschijven 2023 tot en met 2025 rekening mogen houden met 75% van de bedragen uit de Hervormingsagenda Jeugd. Het is aan het volgende kabinet om te beslissen of de uitkering na 2022 daadwerkelijk wordt doorgezet.

Op grond van de gemaakte afspraken is de (fictieve) bijdrage al wel verwerkt in onze begroting 2022.

Jeugdhulp incidenteel 2021
In meicirculaire 2021 is € 613 miljoen beschikbaar gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Voor de VNG was hiervan een bedrag van € 55 miljoen gereserveerd voor coördinatie en informatievoorziening. In deze septembercirculaire is bekend gemaakt dat de kosten worden begroot op € 3,175 miljoen, waardoor het resterende bedrag van € 51,825 miljoen via een taakmutatie wordt toegevoegd. Het aandeel hierin voor Krimpenerwaard bedraagt € 129.000.

Corona steunpakket
In het steun- en herstelpakket voor het derde kwartaal van 2021 is bekend gemaakt dat het kabinet de voor de lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen overhevelt naar het gemeentefonds ter compensatie van de extra uitgaven. Tevens is in dit steun- en herstelpakket medegedeeld dat het beschikbare budget van de Tijdelijke ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) verdubbeld is om gemeenten meer ruimte te geven in de uitvoering van de TONK. Voor nadere toelichting verwijzen we naar de bijlage compensatie corona 5e tranche.

Taakmutaties, integratie- en decentralisatie-uitkeringen
In 2021 en de daarop volgende jaren vinden er nog verschillende stortingen en uitnames plaats uit het gemeentefonds. Een groot deel van deze mutaties is klein van omvang en wordt niet genoemd. Conform ons eigen financieel beleid van de afgelopen jaren ramen wij tegenover specifieke taakmutaties, integratie- en decentralisatie uitkeringen ook de daarbij behorende lasten. Derhalve hebben deze mutaties een budgettair neutraal effect. De belangrijkste mutaties zijn:

- ***Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz***
  Op 1 januari 2020 is de hulpmiddelenzorg aan cliënten die in een Wlz-instelling wonen vereenvoudigd. Vanaf deze datum worden mobiliteitshulpmiddelen (zoals een rolstoel en een scootmobiel) voor alle cliënten in een Wlz-instelling verstrekt vanuit de Wlz en niet meer vanuit de Wmo 2015. Dit betekent een uitname uit het gemeentefonds.

- ***Toezicht en handhaving gastouderschap***
  Voor het ondersteunen van gemeenten bij hun handhavingstaak in de kinderopvang in het kader van het intensiveren van toezicht en handhaving van de gastouderopvang stelt het ministerie van SZW vanaf 2022 jaarlijks € 14.000 extra ter beschikking via de algemene uitkering.

- ***Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp en Wmo 2015***
  Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB-trekkingsrechten is voor 2022 overeengekomen om op basis van de conceptbegroting 2022 een bedrag uit de algemene uitkering te nemen voor de onderdelen Jeugdhulp en Wmo 2015.

Integratie-uitkering sociaal domein

Participatie
Het UWV voert structureel de no-riskpolis uit voor de gehele gemeentelijke doelgroep banenafspraak en nieuw beschut werk. Om dit te financieren zijn middelen verschoven van het gemeentefonds naar het UWV. Dit jaar bleken de uitgaven van het UWV aan de no-riskpolis hoger te zijn geweest dan aanvankelijk geraamd. Dit heeft conform de overeengekomen rekenregel een extra overheveling tot gevolg van de middelen voor begeleiding (middelen voor re -integratie nieuwe doelgroep in het gemeentefonds, integratie-uitkering Participatie) naar het UWV.

Aandachtspunten

Aanvullende compensatie voor corona
Het kabinet heeft verder besloten om € 35 miljoen beschikbaar te stellen voor de periode 1 januari tot 1 juli 2021 voor de SW-bedrijven. Het bedrag zal bij de decembercirculaire 2021 worden toegevoegd aan het budget 2021 van de integratie-uitkering Participatie. Daarnaast is een bedrag van € 10 miljoen gereserveerd voor een eventuele aanvullende tegemoetkoming voor de periode 1 juli tot 1 oktober 2021. Het kabinet houdt een vinger aan de pols om te kijken of de financiële situatie naar aanleiding van de coronamaatregelen aanleiding geeft om ook (een deel van) het bedrag voor het derde kwartaal beschikbaar te stellen.

Herverdeling gemeentefonds
De fondsbeheerders hebben in februari 2021 de herverdeeleffecten van de herijking van het Gemeentefonds voor het jaar 2017 gepubliceerd. Naar aanleiding van dit voorstel heeft de Raad voor het Openbaar bestuur (ROB) op 25 maart een tussenbericht met kritische vragen en opmerkingen uitgebracht. Het ging onder andere over de uitlegbaarheid van de herverdeeleffecten, met name in het sociaal domein. Dat was voor de fondsbeheerders aanleiding het voorstel opnieuw te bezien. Onder andere wordt een maatstaf vervangen voor het verklaren van gemeentelijke kosten door de gezondheidssituatie van de inwoners. Op 9 juli jl. hebben de fondsbeheerders een aangepast voorstel voor het jaar 2017 bekend gemaakt en op 12 augustus jl. de actualisatie van het verdeelvoorstel Gemeentefonds naar het jaar 2019. In dit verdeelvoorstel gaan 168 gemeenten er op vooruit en 187 gemeenten er op achteruit. Ook is de ROB weer om advies gevraagd.
Na ontvangst en weging van het definitieve advies van de ROB start de VNG-consultatie bij gemeenten in de maanden november en december. Een nieuw kabinet zal een besluit moeten nemen over het nieuwe verdeelstelsel. Inwerkingtreding is voorzien per 1 januari 2023. De publicatie van definitieve resultaten is uiterlijk in de meicirculaire 2022.

Begroting 2022
De septembercirculaire 2021 heeft in meerjarenperspectief een aantal wijzigingen tot gevolg. Deze wijzigingen hebben een positief effect voor onze begrotingspositie tot gevolg. De financiële consequenties 2021 worden zoals gebruikelijk verwerkt in de slotwijziging 2021 en de meerjarige gevolgen worden verwerkt in de 1e tussentijdse rapportage 2022.

Indien bij het saldo van de begroting 2022 (indien deze onverkort vastgesteld wordt) het saldo van de septembercirculaire 2021 wordt opgeteld, ziet het financiële beeld er als volgt uit:

Totaal x € 1.000	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Saldo begroting	416	-1.587	-1.664	-1.123
Mutaties Septembercirculaire 2021	2.324	1.668	1.569	1.683
Mutaties begroting	2.740	81	-95	560

Het gepresenteerde saldo is nog wel onzeker gezien de (fictieve) bijdrage jeugd die al verwerkt is in onze begroting.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Bijlage
Septembercirculaire 2021
Corona compensatie 5e tranche

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,

de secretaris,	de burgemeester,
J. Hennip	mr. R.S. Cazemier